

BETÆNKNING

Afgivet af Landstingets Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg

vedrørende

Forslag til Landstingslov om ændring af Landstingslov om fiskeri.

Afgivet til forslagets 2. behandling

Landstingets Fiskeri, Fangst og Landbrugsudvalg har under behandlingen bestået af:

Landstingsmedlem Finn, Karlsen, Atassut, formand
Landstingsmedlem Simon Olsen, Siumut, næstformand
Landstingsmedlem Lars Karl Jensen, Siumut
Landstingsmedlem Johan Lund Olsen, Inuit Ataqatigiit
Landstingsmedlem Mads Peter Grønvold, Kandidatforbundet

Landstingets Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg har efter 1. behandlingen under FM2002 gennemgået forslag til landstingslov om ændring af landstingslov om fiskeri med bemærkninger.

Hørings svar

Udvalget har til brug for udvalgsbehandlingen af nærværende forslag indhentet kopi af afgivne høringssvar.

Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Landsstyremedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug om at besvare en række spørgsmål. Udvalgets spørgsmål og Landsstyrets svar er indarbejdet i nærværende betænkning.

Deputationer

Deputationer fra følgende organisationer, selskaber og foreninger har haft foretræde for udvalget:

KNAPK, Royal Greenland A/S, Polar Seafood Greenland A/S, Sparbank Vest, Grønlands Banken, samt APK.

Forslagets indhold

Udvalget har følgende indledende bemærkninger til Landsstyrets lovforslag:

Forslaget vil blandt andet danne grundlag for, at fordelingen af TAC ressourcerne mellem den havgående og kystnære flådekomponent fastlægges ved lov. Indtil nu er fordelingen af TAC'en for rejer imellem de to flådekomponenter blevet fastlagt en gang årligt af Landsstyret.

Landsstyret har ønsket en fastlæggelse og kodificering af fordelingen mellem de to flådekomponenter, idet en sådan vil sikre, at der er gennemsigtighed i kvotegrundlaget for både investorer og rederne. En kodificering af kvotegrundlaget vil tillige styrke fiskernes muligheder for en langsigtet planlægning af deres fiskeriindsats og investeringer.

Ændringen vil resultere i, at den nuværende historisk betingede fordeling af TAC'en med 40% til den kystnære flådekomponent og 60% til den havgående flådekomponent ændres således, at fordelingen fremover vil være 43% til den kystnære og 57% til den havgående flådekomponent.

Udvalget noterer sig, at kodificeringen af fordelingen mellem de to flådekomponenter er blevet fastlagt på baggrund af en aftale med fiskeriet organisationer. Det er udvalgets håb, at den foreslåede kodificering også vil indebære, at de tvister, der til tider har været mellem Landsstyret og fiskeriets organisationer om fordelingen af TAC'en hermed vil høre fortiden til. Udvalget finder ligesom Landsstyret, at der er mange fordele ved at kodificere og fastlægge fordelingen af TAC'en mellem de to flådekomponenter.

Det har imidlertid interesseret udvalget også at få afdækket eventuelle ulemper ved en fastlæggelse af denne fordeling ved lov.

Særligt har udvalget været interesseret i en vurdering af, hvorvidt en ved lov fastsat fordeling vil begrænse Landstingets og Landsstyrets muligheder for i fremtiden at

ændre den lovfæstede fordelingsnøgle. Et behov for en sådan regulering af fordelingsnøglen imellem de to fiskerier kunne f.eks tænkes at opstå på baggrund af generelle fiskeripolitiske hensyn, herunder ændringer i det biologiske grundlag, teknologiske, og markedsmæssige forandringer mv.

Landstingets Udvalg for Fiskeri, Fangst og Landbrug har derfor anmodet Landsstyremedlemmet for Fiskeri, Fangst og Bygder om en vurdering af, hvorvidt en efterfølgende ændring af landstingslovens § 5, stk. 3 vil kunne udgøre et ekspropriativt indgreb, således at Grønlands Hjemmestyre kan imødesee erstatningskrav fra de berørte rederier.

Landsstyremedlemmet har til svar oplyst:

"at en ændring af en ved lov fastsat fordeling meget vel vil kunne mødes med en påstand om, at der foreligger et ekspropriativt indgreb. Konkret i denne sag er det Landsstyreområdets vurdering, at fordelingsnøglen kan ændres med et vist rimeligt varsel. Varslet skal tage hensyn til den tid det tager at forrente de betydelige investeringer, som foretages i et moderne rejefiskeri. Efter landsstyreområdets opfattelse vil der i såtilfælde ikke være tale om et ekspropriativt indgreb, men om en generel regulering af ringe intensitet. Da indgrebet er generelt vil det ikke kunne ramme noget rederi atypisk hårdt. Indgrebet må blandt andet derfor antages at ville blive betragtet som en erstatningsfri regulering fiskerierhvervet. "

Udvalget kan på baggrund af Landsstyremedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug's svar på udvalgets spørgsmål tilslutte sig de foreslåede ændringer til landstingslov om fiskeri. Udvalget vurderer, at især kodificeringen af TAC fordelingen mellem de to flådekomponenter vil medvirke til gennemskuelighed omkring tildelingen af kvote.

Det er udvalgets vurdering, at en kodificering vil medføre en styrkelse af erhvervets muligheder for at optage lån, da det må forventes at kodificeringen vil blive mødt med velvilje fra fiskeriet långivere.

Hvad angår § 10a stk. 2. og stk.3. har udvalget ingen yderligere kommentarer, da udvalget ligesom Landsstyret finder det formålstjenligt, at der sker en smidiggørelse af Landsstyrets muligheder for med et kort varsel at kunne give meddelelse til erhvervets udøvere om at indstille fiskeriet efter en bestemt fiskeart. Udvalget finder, at denne paragraf giver Landsstyret de nødvendige muligheder for på en betryggende vis blandt andet at regulere fiskeriet efter laks.

Til § 22a har udvalget følgende bemærkninger:

Forslagets udformning af § 22a, stk.1 indebærer, at nye produktionsanlæg ikke må oprettes uden Landsstyrets godkendelse. Ligeledes kræver omstilling af produktionen i bestående anlæg Landsstyrets godkendelse.

Det fremgår af lovbemærkningerne til bestemmelsen, at bestemmelsen har til formål at sikre, at der tages de nødvendige økonomiske og beskæftigelsesmæssige hensyn, herunder bl.a om det er sikret, at det fornødne kapitalgrundlag er til stede, at der på stedet er tilstrækkelige muligheder for forsyning med el og vand, at der ikke i forvejen er tilstrækkelige muligheder for fiskerierhvervet til at afsætte fangster, samt endelig at der i det pågældende lokalområde er tilstrækkelige arbejdskraftmæssige ressourcer til rådighed.

Udvalget har forståelse for, at Landsstyret ønsker at kunne regulere den samlede fabrikskapacitet, således at denne afspejler ressourcegrundlaget og de beskæftigelsesmæssige hensyn, der er til stede i tilrettelæggelse af fiskeripolitikken.

Udvalget er derfor enige i det overordnede sigte med Landsstyrets forslag i § 22a.

Forslaget rejser dog flere principielle problemstillinger. Forslaget bevirker, at produktionsvirksomheder indenfor fiskeindustrien ikke uden tilladelse kan omlægge deres produktioner. Det er et spørgsmål, om ikke denne del af forslaget kan siges at udgøre et indgreb i de pågældende virksomheders forretningsmæssige kompetence, og ret til foretage de justeringer af deres produktionsapparat, som forholdene på markedet og de generelle vilkår i fiskeriet nødvendiggør.

I et høringssvar afgivet af Royal Greenland A/S udtrykkes betænkeligheder herved. Der advares endog om, at et sådant indgreb kan tænkes at have karakter af ekspropriation. Udvalget har dog for så vidt angår ekspropriations-problematikken noteret sig, at Landsstyrets Lovkontor har haft forslaget i høring, uden at finde anledning til bemærkninger desangående.

Der kan også stilles spørgsmål ved, hvorvidt der reelt er behov for en sådan regulering. Det må således antages, at potentielle investorer ved omstilling (såvel som ved etablering) af indhandlingsanlæg og produktionsanlæg alene træffer deres beslutning på baggrund af erhvervs- og forretningsmæssige betragtninger og beregninger, herunder om der i fornødent omfang er adgang til infrastruktur i form af havneanlæg, el og vand, arbejdskraft mv.

Udvalget har endvidere gjort sig overvejelser vedrørende bestemmelsens administrative konsekvenser. Udvalget har derfor anmodet Landsstyremedlemmet for Fiskeri, Fangst og Bygder om en vurdering af, hvorvidt administrationen af den pågældende bestemmelse vil indebære øgede administrative byrder for direktoratet.

Ikke mindst vurderingen af, hvorvidt en virksomhed, der ønsker at opstarte (eller omstille) et produktionsanlæg, er i besiddelse af det fornødne kapitalgrundlag, må antages at kræve særlige faglige kvalifikationer. Bestemmelsen synes således at fordre, at Landsstyrets administration i et vist omfang er i stand til kunne foretage de samme typer af forretningsmæssige vurderinger og beregninger som erhvervsdrivende virksomheder og finansieringsinstitutter foretager i forbindelse med en investering. Udvalget har derfor i tillæg hertil anmodet Landsstyremedlemmet om at oplyse, hvorvidt direktoratet aktuelt råder over den fornødne ekspertise.

Hvis ikke det sikres, at den nødvendige forretningsmæssige kompetence er til stede i Landsstyrets administration kan det medføre, at forretningsmæssigt sunde initiativer eller gode projektet afvises eller forsinkes. Der er også en risiko for at spørgsmål om nye indhandlingsanlæg og produktionsanlæg kan blive genstand for vurderinger, der ikke alene er baseret på forretningsmæssige principper.

Landsstyremedlemmet har som svar oplyst, at lovforslaget ikke forventes, at medføre merudgifter for landskassen eller at få administrative konsekvenser. Landsstyremedlemmet har endvidere oplyst at:

" man råder den fornødne ekspertise til en samlet vurdering af ansøgninger. Vurderingsproceduren er i vid udstrækning baseret på høring af relevante eksterne parter og eksperter. Skulle der være enkelte tilfælde, hvor Direktoratet måtte have behov for yderligere ekspertise, vil en sådan blive hentet eksternt".

Udvalget har tillige overvejet, hvorvidt bestemmelsen kan være i uoverensstemmelse med verdenshandels organisationen (WTO's) regelsæt. Bestemmelsen kan tolkes som værende et konkurrencebegrænsende tiltag, eftersom størstedelen af land og produktionsanlæggene er ejet af Grønlands Hjemmestyre samt, at bestemmelsen vil kunne administreres til ugunst for konkurrerende selskabers interesser.

Udvalget har derfor i tillæg hertil anmodet Landsstyremedlemmet om at oplyse, hvorvidt der har været foretaget en vurdering af, om bestemmelsen er i overensstemmelse med WTO's regelsæt.

Landsstyremedlemmet har som svar herpå oplyst, *"at der ikke umiddelbart set synes at være uoverensstemmelser med WTO's regelsæt".*

Udvalget tager Landsstyremedlemmets svar til efterretning. Udvalget finder det imidlertid væsentligt at sikre, at bestemmelsen ikke anvendes til at modvirke, at private (evt. i samarbejde med kommuner) overtager eksisterende produktionsanlæg, som nedlukkes - også selvom dette måtte påføre Hjemmestyreejede selskaber konkurrence. Dette gælder også, hvor produktionen ønskes omstillet i forbindelse med overtagelsen. Udvalget finder det endvidere væsentligt at relevante parter høres i forbindelse med Landsstyrets godkendelse af oprettelse eller omstilling af et landanlæg. Det gælder ikke mindst regionens kommuner, relevante lønmodtager- og arbejds giverorganisationer, samt Konkurrencenævnet.

Udvalget opfordrer Landsstyret til at fremsætte ændringsforslag i overensstemmelse hermed.

Hvad angår forslagens affattelse af § 32 kan udvalget tilslutte sig, at direktoratet udtræder af Fiskerirådet. Udvalget bemærker imidlertid for så vidt angår affattelsen af § 32, stk. 3, at Landsstyret i henhold til forslaget ikke blot kan høre Fiskerirådets medlemmer samlet men også (som noget nyt) enkeltvis.

Denne ændring, og formålet hermed, fremgår ikke af bemærkningerne til lovforslaget.

Udvalget finder, at affattelsen af § 32, stk. 3 *kan* forstås således, at Landsstyret kan vælge at høre enkelte medlemmer af Fiskerirådet uden at høre de øvrige. Udvalget lægger vægt på, at *hele* Fiskerirådet høres i sager der vedrører de omfattede bestemmelser. Udvalget opfordrer derfor Landsstyret til at fremsætte ændringsforslag i overensstemmelse hermed.

Indstilling

Med disse bemærkninger indstiller et enigt udvalg Forslag til Landstingslov om ændring af Landstingslov om fiskeri til vedtagelse i den form forslaget har, når Landsstyret har fremsat ændringsforslag i overensstemmelse med udvalgets ønsker.

Finn Karlsen, Formand

Simon Olsen

Johan Lund Olsen

Lars Karl Jensen

Mads Peter Grønvold

FM 2002/16

J.nr. 01.31.01.03-10